

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski

w sprawie z wniosku B. B.

przy uczestnictwie L. S.

o podział majątku wspólnego na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 maja 2005 r., na skutek skargi wnioskodawczynie o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2002 r., sygn. akt III CKN (...)

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2002 r., III CKN (...), Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania kasacji wnioskodawczynie od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 1 października 1999 r., II Ca (...).

W dniu 5 maja 2005 r. wnioskodawczynie złożyła skargę o wznowienie postępowania, w której podniosła, że – w wyniku doręczonego jej w dniu 25 kwietnia 2005 r., jako wnioskodawczynie, postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2005 r., SK 40/02, uznającego m.in. za zbędne wydanie orzeczenia w przedmiocie zgodności art. 5 ust.2 ustawy z 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 48, poz. 554 ze zm.) w związku z art. 393 § 1 ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2000 r. z Konstytucją R.P., wobec uprzedniego wydania wyroku Trybunału z dnia 9 czerwca 2003 r., SK 12/03 (Dz. U. Nr 109, poz. 1036) – doszło do spełnienia podstawy wznowienia, określonej w art. 401¹ k.p.c.

Jednocześnie skarżąca stwierdziła, że nie jest przeszkodą do wznowienia postępowania upływ czasu dłuższy niż rok od daty wydania postanowienia Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2002 r. lub od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 czerwca 2003 r., gdyż „strona nie może ponosić winy w uchybieniu tego terminu w sytuacji, gdy jej własna sprawa była w toku w Trybunale Konstytucyjnym od dnia złożenia skargi konstytucyjnej z 20 lipca 2002 r. do dnia 20 kwietnia 2005 r., to jest do dnia wydania wspomnianego wyżej postanowienia Trybunału Konstytucyjnego z 20 kwietnia 2005 r. Fakt, iż w międzyczasie został wydany i ogłoszony wyrok Trybunału z dnia 9 czerwca 2003 r. nie może pozbawić strony możliwości wznowienia postępowania.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 401¹ k.p.c., można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. Pod rządem § 2 wymienionego artykułu, obowiązującego do dnia 5 lutego 2005 r., skargę o wznowienie postępowania należało wnieść w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału, natomiast obecnie – po wejściu w życie ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98) – termin ten, zgodnie z art. 407 § 2 k.p.c., wynosi trzy miesiące. W każdym wypadku początek biegu tego terminu, który ma charakter procesowy, jest wyznaczany datą wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzający, że art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 48, poz. 554), na który powołuje się skarżąca, jest – w określonym zakresie – niezgodny z Konstytucją, zapadł w dniu 9 czerwca 2003 r. i został opublikowany w Dz. U. Nr 109, poz. 1036 z dnia 27 czerwca 2003 r. Zważywszy, że Trybunał nie określił w wyroku jego wejścia w życie, znajduje zasada określona w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718 ze zm.), a zatem wyrok wszedł w życie w dniu 11 lipca 2003 r.

W tej sytuacji, zgodnie z art. 401¹ § 2 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 5 lutego 2005 r., termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania na podstawie w tym przepisie określonej upłynął w dniu 11 sierpnia 2003 r.

Należy zaznaczyć, że dla biegu tego terminu nie ma żadnego znaczenia wniesienie przez skarżącą „własnej” skargi konstytucyjnej i oczekiwanie na jej załatwienie; decydujące znaczenie ma – jak podniesiono – wyłącznie chwila wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Nawiasem mówiąc, wyrokiem Trybunału z dnia 20 kwietnia 2005 r., SK 40/02, wydanym w sprawie wszczętej przez skarżącą, umorzono postępowanie w zakresie badania zgodności z Konstytucją art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego..., a w uzasadnieniu wskazano na wyrok z dnia 9 czerwca 2003 r., SK 12/03, znany skarżącej z wszystkimi „konsekwencjami prawnymi”.

W tym stanie rzeczy, skoro skargę o wznowienie postępowania wniesiono w dniu 5 maja 2005 r., a więc z uchybieniem ustawowemu terminowi, Sąd Najwyższy – nie podejmując rozważań dotyczących dopuszczalności skargi – orzekł, jak w sentencji (art. 410 § 1 k.p.c.).